

Ministru kabineta noteikumu projekta “Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi un citi ārvalstu valsts dienestu kuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās, kā arī iziet no teritoriālās jūras, iekšējiem ūdeņiem un ostām” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks	Ministru kabineta noteikumu projekta “Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi un citi ārvalstu valsts dienestu kuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās, kā arī iziet no teritoriālās jūras, iekšējiem ūdeņiem un ostām” (turpmāk - projekta) mērķis ir noteikt vienotu kārtību gan ārvalstu karakuģiem, gan citiem ārvalstu valsts dienesta kuģiem to ienākšanā un iziešanā no Latvijas Republikas teritoriālās jūras, iekšējiem ūdeņiem un ostām. Noteikumu projekta spēkā stāšanās paredzēta normatīvajos aktos noteiktajā vispārējā kārtībā.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Projekts izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas valsts robežas likuma 11. panta trešo daļu.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Valsts dienestu kuģi ir kuģi, kuri paredzēti valsts dienestu funkciju (valsts robežas apsardzība, vides aizsardzība, avāriju novēršana u.c.) veikšanai. ANO Jūras tiesību konvencijas 32.pants nosaka, ka valsts dienestu kuģiem, kas tiek izmantoti nekomerciālos nolūkos, t.i., savu tiešo funkciju veikšanai, ir piemērojama imunitāte, tāpat kā karakuģiem. Tā kā valsts dienestu kuģi statusa ziņā tiek pielīdzināti karakuģiem, tiem tiek piemērota diplomātiskā neaizskaramība. Uz karakuģiem līdz šim ir attiekušies atsevišķi Ministru kabineta noteikumi Nr.108 “Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās un iziet no tām”, kas paredz piešķirt ienākšanas atļauju diplomātiskā ceļā, turklāt, ja ienākšanas atļauju ir pieprasījusi tāda ārvalsts, kas nav NATO vai ES dalībvalsts, ienākšanas atļauja tiek saskaņota ar Aizsardzības ministriju. Aizsardzības ministrija, veicot normatīvo aktu analīzi, konstatēja, ka līdz šim spēkā esošie normatīvie akti nav noteikuši konkrētu kārtību, kādā Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās ienāk un iziet ārvalstu valsts dienestu kuģi. Piemēram, 2012. gada 15. maija Ministru kabineta noteikumi Nr.339 “Noteikumi par ostu formalitātēm” nosaka kārtību, kādā notiek ar kuģa ienākšanu ostā un iziešanu no tās saistīto formalitāšu kārtošana, taču minēto noteikumu 2.1. apakšnodaļā par jūras kuģiem ar bruto ietilpību 300 un vairāk ietvertais 8.1 punkts norāda, ka apakšnodaļā noteiktās prasības, kas jāievēro saistībā ar kuģa ienākšanu ostā un iziešanu no tās, neattiecas uz nekomerciālā (valsts) dienestā nodarbinātiem kuģiem. Ņemot vērā, ka valsts dienestu kuģi, tāpat kā karakuģi, realizē valsts politiku un tiem, atbilstoši ANO Jūras tiesību konvencijai, ir līdzvērtīgs statuss, atrodoties citās valsts teritorijā, Aizsardzības ministrijas vērtējumā tiem ir nepieciešams noteikt arī līdzvērtīgu kārtību. Šo

	<p>nepieciešamību pastiprināja arī bažas saistībā ar ģeopolitisko situāciju, ka šo regulējuma nepilnību var izmantot kaitnieciskiem mērķim valsts dienestu kuģi, kas kuģo ar valsts, kas nav ES vai NATO dalībvalsts, karogu un ienāk no trešajām valstīm, kas nav ES vai NATO dalībvalstis. Arī valsts drošības iestāžu skatījumā ārvalstu valsts dienestu kuģiem, ienākot no trešajām valstīm, kas nav ES vai NATO dalībvalstis, būtu nepieciešams piemērot analoģu ienākšanas režīmu kā karakuģiem, jo arī šāda veida kuģus ir iespējams izmantot izlūkošanas datu vākšanai un citām aktivitātēm, kas var radīt potenciālu risku Latvijas Republikas drošības interesēm.</p> <p>Tādējādi Aizsardzības ministrija izstrādāja grozījumu Latvijas Republikas valsts robežas likuma 11. panta trešajā daļā, paredzot, ka Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā ārvalstu karakuģi un citi ārvalstu valsts dienestu kuģi ienāk un uzturas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās, kā arī iziet no teritoriālās jūras, iekšējiem ūdeņiem un ostām.</p> <p>Lai ievērotu Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes principu, kas nosaka, ka regulējumu par savstarpēji saistītajiem jautājumiem ir vēlams apvienot vienos Ministru kabineta noteikumos, tādējādi atvieglojot orientēšanos tiesiskajā regulējumā un mazinot tiesiskā regulējuma pretrunu risku, minētā kārtība tiek noteikta jaunos Ministru kabineta noteikumos par kārtību, kādā ārvalstu karakuģi un citi ārvalstu valsts dienestu kuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās un iziet no tām. Ārvalstu valsts dienestu kuģu regulējums ir pielīdzināms karakuģu regulējumam, līdz ar to ārvalstu valsts dienestu kuģu un karakuģu regulējums ir apvienots vienā normatīvajā aktā. Noteikumi attiecas uz kārtību, kādā ārvalstu karakuģi un valsts dienestu kuģi ienāk un uzturas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās, kā arī iziet no teritoriālās jūras, iekšējiem ūdeņiem un ostām, savukārt kārtība par uz ārvalstu valsts dienestu kuģiem esošo personu pakļautību robežpārbaudēm, robežkontroles veikšanas nosacījumiem un attiecīgi arī izņēmumiem tiks pārvaldīta, balstoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulā (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām ietvertajiem nosacījumiem, jo 2012. gada 15. maija Ministru kabineta noteikumu Nr.339 “Noteikumi par ostu formalitātēm” 8. nodaļā ietvertie nosacījumi par robežpārbaudi ir attiecināmi uz nekomerciālā (valsts) dienestā nodarbinātiem kuģiem.</p> <p>Līdz ar to projektā tiek papildināta līdz šim spēkā esošo Ministru kabineta noteikumu Nr.108 “Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās un iziet no tām” III., IV., un V. nodaļa, tās attiecinot arī uz citiem ārvalstu valsts dienesta kuģiem, kā arī tiek iekļauta jauna – nodaļa “Citu ārvalstu valsts dienestu kuģu, izņemot NATO un ES dalībvalstu valsts dienesta kuģus, ienākšana un iziešana”. Vienlaikus ar projekta stāšanos spēkā tiek noteikts, ka Ministru</p>
--	--

		<p>kabineta 2016. gada 23. februāra noteikumi Nr. 108 “Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās un iziet no tām” tiek atzīti par spēku zaudējušiem.</p> <p>Projektā lietotais vārdu savienojums “citi ārvalstu valsts dienestu kuģi” tiek attiecināts uz visu ārvalstu visu valsts dienestu kuģiem, kas nav karakuģi.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki, Iekšlietu ministrija
4.	Cita informācija	Nav.

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Projekta tiesiskais regulējums, kas paredz jaunu Ministru kabineta noteikumu izveidi, attiecināms uz atbildīgo institūciju (Aizsardzības ministriju), savukārt paredzētie noteikumi ietekmēs personas, kurām būs pienākums kārtot nepieciešamās formalitātes saistībā ar ārvalstu karakuģu un citu valsts dienestu kuģu ienākšanu un uzturēšanos Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Iesaistītajām institūcijām projekta tiesiskais regulējums nemaina tiesības un pienākumus, kā arī veicamās darbības, taču administratīvais slogs var palielināties personām, kurām būs pienākums kārtot nepieciešamās formalitātes saistībā ar ārvalstu karakuģu un citu valsts dienestu kuģu ienākšanu un uzturēšanos Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar.
4.	Cita informācija	Nav

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Ar projekta stāšanos spēkā tiek noteikts, ka Ministru kabineta 2016. gada 23. februāra noteikumi Nr. 108 "Kārtība, kādā ārvalstu karakuģi ienāk un uzturas Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, iekšējos ūdeņos un ostās un iziet no tām" tiek atzīti par spēku zaudējušiem.
2.	Atbildīgā institūcija	Aizsardzības ministrija
4.	Cita informācija	Nav

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Projekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumu Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" 7.4. ¹ apakšpunktu sabiedrības pārstāvji tika aicināti līdzdarboties, rakstiski sniedzot viedokli par projektu pēc tā publicēšanas Aizsardzības ministrijas tīmekļvietnē www.mod.gov.lv . Pēc likumprojekta izsludināšanas Valsts sekretāru sanāsmē tas būs pieejams Ministru kabineta tīmekļa vietnē www.mk.gov.lv
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Sabiedrības pārstāvji ir informēti par iespēju līdzdarboties, publicējot paziņojumu par līdzdalības procesu Aizsardzības ministrijas tīmekļvietnē www.mod.gov.lv .
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Nav.
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Nacionālie bruņotie spēki, Ārlietu ministrija, Iekšlietu ministrija
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Noteikumu projekta izpildes rezultātā netiks izveidotas jaunas institūcijas un netiks likvidētas vai reorganizētas esošās institūcijas.

3.	Cita informācija	Nav.
----	------------------	------

Iesniedzējs:
Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

Artis Pabriks

Vīza:
Valsts sekretārs

Jānis Garisons

I. Rubļevska, 67335088
ieva.rublevska@mod.gov.lv